

Bijlage 4 Omgevingswet en voormalige Crisis- en herstelwet

De Omgevingswet is dé wet voor de fysieke leefomgeving. Voor wetgeving om netcongestie te bestrijden maakt het kabinet daarom gebruik van de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt en laat zij zich hierbij inspireren door de aanpak van de voormalige Crisis- en herstelwet (hierna: Chw) en andere oude wetten die op specifieke projecten zijn gericht, zoals de ingetrokken Deltawet grote rivieren en de Spoedwet wegverbreding.

De maatregelen uit de Chw zijn materieel vrijwel geheel opgegaan in de Omgevingswet. Zo is er voor grote energieprojecten onder de Omgevingswet de projectprocedure, waarmee bestuursrechtelijke versnellingen aanstaan die ook in de voormalige Chw waren opgenomen. Voor projecten die met de projectprocedure worden voorbereid geldt er beroep in eerste en enige aanleg bij de hoogste bestuursrechter en een uitspraketermijn van zes maanden, daarnaast kunnen de beroepsgronden na het verstrijken van de beroepstermijn niet meer worden aangevuld. Voor hoogspanningsprojecten van 220/380kV is de projectprocedure wettelijk voorgeschreven waarbij het Rijk het bevoegd gezag is. Het voorstel is, zoals eerder in deze brief beschreven, om voor 110/150kV-projecten inzet van de projectprocedure door de provincie wettelijk voor te schrijven.

Ook is de experimenteerregeling van de Chw in vergelijkbare vorm opgenomen in de Omgevingswet. Het kabinet kijkt waar ze de experimenteerbepaling van de Omgevingswet kan inzetten en onderzoekt een systematiek voor het aanwijzen van categorieën van projecten voor een speciaal regime, zoals die mogelijkheden voorheen ook onder de Chw bestonden.

Onderwerp / Hoofdstuk Chw	Toelichting
Vergewisplicht voor adviezen (artikel 1.3)	Dit onderdeel is niet overgenomen in de Omgevingswet omdat dit niet leidt tot versnelling of vereenvoudiging van de besluitvorming. Met artikel 1.3 Chw werd de vergewisplicht uit artikel 3.9 van de Algemene wet bestuursrecht ook uitgebreid naar niet-verplichte onderzoeken en adviezen.
Uitsluiting beroepsrecht decentrale overheden (artikel 1.4)	De beperking van het beroepsrecht voor een niet tot het Rijk behorende rechtspersoon of tot het Rijk behorend bestuursorgaan tegen een besluit van een tot het Rijk behorend bestuursorgaan is op dit moment niet generiek overgenomen in de Omgevingswet. In de Wvrv is wel geregeld dat beroep door andere gemeenten tegen gemeentelijke besluiten niet mogelijk is als het gaat om besluiten over woningbouwprojecten. In het kader van het onderzoek naar projectspecifieke maatregelen wordt bekeken of dit ook kan worden ingezet voor (specifieke) elektriciteitsprojecten. Dit najaar trekt het kabinet conclusies uit dit onderzoek en wordt de Kamer geïnformeerd over de vervolgstappen.
Verbod op pro forma beroepen (artikel 1.6)	Dit onderdeel van de Chw-regeling voor versnelde behandeling van (hoger) beroep wordt in de Omgevingswet gecontinueerd voor beroep tegen projectbesluiten. Met het Besluit procedurele versnellingen elektriciteitsprojecten wordt het verbod op pro forma beroepen ook van toepassing op aangewezen besluiten ter uitvoering van elektriciteitsprojecten met een spanningsniveau van 21 kV of meer.
Geen aanvulling beroepsgronden na verstrijken beroepstermijn (artikel 1.7)	Dit onderdeel van de Chw-regeling voor versnelde behandeling van (hoger) beroep is in de Omgevingswet

1.6a)	gecontinueerd voor het beroep tegen projectbesluiten. Met het Besluit procedurele versnellingen elektriciteitsprojecten wordt dit onderdeel ook van toepassing op aangewezen besluiten ter uitvoering van elektriciteitsprojecten met een spanningsniveau van 21 kV of meer.
Versnelde behandeling beroep en hoger beroep (artikelen 1.6, 1.7, 1.8 en 1.9a)	In artikel 16.87 van de Omgevingswet is de uitspraketermijn van zes maanden uit de Chw overgenomen voor projectbesluiten. Met het Besluit procedurele versnellingen elektriciteitsprojecten wordt dit onderdeel ook van toepassing op aangewezen besluiten ter uitvoering van elektriciteitsprojecten met een spanningsniveau van 21 kV of meer.
Opnieuw gebruiken eerdere onderzoeksgegevens (artikel 1.10)	Deze regeling voor hergebruik van onderzoeksgegevens voor het opstellen van een nieuw besluit na vernietiging van een besluit door de bestuursrechter is geregeld via artikel 16.5 Omgevingswet.
Afdeling 1 ontwikkelingsgebieden (artikelen 2.1, 2.2, 2.3, 2.3a)	Aan deze specifieke regeling uit de Chw bestaat niet langer behoefte, omdat het reguliere instrumentarium van de Omgevingswet al voorziet in de mogelijkheden die deze regeling bood. In de Omgevingswet is dit geïmplementeerd door flexibiliteit in grenswaarden en instructies mogelijk te maken. Een voorbeeld daarvan is een instructieregel waarin een afwijking wordt toegestaan, mits het bestuursorgaan een programma opstelt dat erop gericht is de overschrijding binnen een bepaalde periode ongedaan te maken (vergelijkbaar met de aanpak in ontwikkelingsgebieden onder de Chw).
Afdeling 2 Innovatie (experimenteerbepaling) (artikel 2.4)	Net als de Chw kent de Omgevingswet een amvb-grondslag voor experimenten (artikel 23.3). Alle wetten waarvan met de Chw kon worden afgeweken zijn opgenomen in dit artikel.
Uitbreidingsmogelijkheid toepassingsbereik experimenten bij ministeriële regeling	De uitbreidingsmogelijkheid van het toepassingsbereik van experimenten (welke gemeenten en provincies het experiment kunnen gebruiken) bij ministeriële regeling was aanvankelijk niet overgenomen in de Omgevingswet. De uitbreidingsmogelijkheid is met de Wet versterking regie volkshuisvesting geïntroduceerd, omdat er ook nu nog behoefte aan is om sneller en flexibeler nieuwe gemeenten aan bestaande experimenten toe te voegen.
Afdeling 6 Versnelde uitvoering van bouwprojecten (en afdeling 7 Versnelde uitvoering van lokale en (boven)regionale projecten met nationale betekenis (artikelen 2.9 t/m 2.23)	Deze specifieke regelingen zijn niet als zodanig overgenomen in de Omgevingswet omdat het reguliere instrumentarium van de Omgevingswet al voorziet in de mogelijkheden die deze regelingen boden. In het wetgevingsprogramma netcongestie wordt onderzoek gedaan naar projectspecifieke maatregelen. Daarbij dient deze systematiek van het toepassen van specifieke (aanvullende) versnellingsmaatregelen op specifieke, bij amvb aan te wijzen projecten, wel ter inspiratie.